

TARİH: 13.4.87 Pazartesi

"TKP'NİN SESİ RADYOSU" NUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI:

Haberler: Yazan: Al. Y.İdr. Spikerler: Den. ve Yav.

1. Meclis Milli Eğitim Komisyonu'nda kabul edilen yasa önerisine
2. karşı öğrenci dernekleri protesto eylemleri düzenledi
3. İnsan Hakları Derneğince hazırlanan işkence konucu 149 ölüm olayını kapsayan rapora yeni ölüm olaylarının eklendiği ve bu sayının
4. 160'a yükseldiği açıklandı
5. Adana Cezaevindeki baskıları ve içinde bulundukları insanlık dışı koşulları protesto eden 48 hükümlü Eskişehir Cezaevine nakledildi
6. ledildi
7. Petrol-İş Sendikası 57 işyerinde sürdürdüğü grevlere ek olarak
8. 18 Nisan günü 10 işyerinde daha greve çıkmaya hazırlanıyor
9. İnönü, SİA tam bir fiyaskodur, dedi
10. Cindoruk, Özal'ın sözünü ettiği demokrasi Filipinler demokrasisidir, Türkiye buna layık değildir
11. Gorbaçov'un Prag'daki önerileri tüm dünyada yankı uyandırdı
12. Batı Avrupa Birliği Kurul Başkanı, Fransız milletvekili Karo, SB gezisinden sonra bir açıklama yaptı
13. Şults, resmi bir gezi için Moskova'ya gitti
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.

GÜNÜN YORUMU: Yazan: Kem. Spiker: Nec.

Başlığı: Hükümetin yeni bir antidemokratik girişimi

Konusu:

Y A Z I L A R: Yazan: Al. Spiker: Yav.

Gorbaçov'un yeni önerileri ve Şults'un Moskova gezisi

1. SİA /Yaz. Kem.)/ Spk: Den.
2. "UZ" gazetesinden; Komsomol Tartışıyor Spk: D./Y.
- 3.

13.4.82

13.4.87

--- Özal hükümetinin, rektörlüklerin denetimi ve gözetimi altında yeni öğrenci dernekleri kurdurarak, mevcut öğrenci derneklerini ortadan kaldırmayı amaçlayan girişimi kamuoyunda, öğrenciler arasında geniş protestoyla karşılanıyor. Meclis Milli Eğitim Komisyonunda kabul edilen yasa önerisine karşı öğrenci dernekleri protesto eylemleri ~~ne girişim~~ düzenledi ve bildiriler dağıttı. Geçen hafta sonu Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrencileri öğle yemeğini boykot ederken, öğrenciler jandarmanın ~~saldırısına~~ saldırısına uğradılar. Protesto eylemleri 5 ilde boykotlar biçiminde sürdü ve İzmir'de de öğrenci dernekleri, ~~meclis komisyonunda kabul edilen~~ öğrenci dernekleriyle ilgili yasa tasarısını protesto eden bildiriler dağıttılar.

• ~~SH~~ Yasa tasarısının meclis komisyonunda görüşülmesi sırasında

tasarıya

~~yasa tasarılarına~~ karşı çıkan SHP Adana milletvekili Üneyt Canver, şöyle dedi: "Türkiye'de hep böyledir. Biri gelir, sil baştan yapar. Kazanılmış hak diye bir kavram yok. Oysa öğrenciler ne zorluklardan geçerek bu noktaya ~~geldi~~ geldiler, ama şimdi onları yok sayıyoruz."

Ankara'da 13 öğrenci derneğinin başkanı da ortak bir açıklama yaparak , öğrenci derneklerinin kapatılmasına yolaçacak yasa tasarısını protesto için mitingler yapacaklarını ~~açıkladılar~~ bildirdiler. 13 öğrenci derneği başkanı , bugüne kadar öğrencilerin pek çok keyfi ve yasal engelle boğuşarak derneklerini kurduklarını hatırlatarak yasal haklarına sahip çıkma konusunda aynı kararlılığın gösterileceğini vurguladılar.

"Baskı ve işkenceyle demokratik öğrenci hareketinin önünün alınamayacağına anlayanlar, bugün yasal haklarımızı ortadan kaldıracak düzenlemelere yöneliyorlar" diyen öğrenci dernekleri başkanları derneklerin kapatılmasına karşı mitinglerin yanı sıra paneller ve yürüyüşler düzenleyeceklerini de belirtiyorlar. Yeni yasa tasarısının öğrenci derneklerini rektör denetimine sokacağını, bunun anti-demokratik bir yapılanma olacağını belirten dernek başkanları ayrıca derneklerin YÖK'e mali açıdan bağımlı kılınmasıyla , YÖK'ün parçası durumuna getirilmek istendiğine dikkat çekiyorlar.

Bilindiği gibi ANAP'lı milletvekilleri tarafından meclis başkanlığına verilen ve Meclis eğitim komisyonunda kabul edilen yasa tasarısına göre, her üniversite bünyesinde bir öğrenci derneği kurulacak ve o üniversitedeki tüm yüksek okul~~lar~~, fakülte ve

öteki öğrenim kurumlarında bu derneğin şubeleri açılacak.
tasarısı Üniversite rektörü,
Yasa/derneklerin ~~rektörleri~~ veya rektörün atayacağı bir yöneticinin
denetimi ve gözetimi altında çalışmasını şart koyuyor. Bu yasa
tasarısının meclis genel kurulunda kabul edilip kesinleşmesi durumunda
mevcut öğrenci derneklerinin tüzel kişilikleri sona eriyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

- ① --- İnsan Hakları Derneği'nce hazırlanan, işkence sonucu 149 ölüm olayını kapsayan rapora yeni ^{ölüm olaylarının eklendiği ve bu sayının} ~~ve bu sayının~~ bu sayı 160'a ~~güçlü~~ yükseldiği ^{açıktır.}

Kamuoyunda geniş bir biçimde tartışmalara yolaçan "işkence sonucu ölümler" raporunun açıklanmasından sonra İnsan Hakları Derneği'ne çeşitli kanallarla, ~~iletilen yeni bilgi ve belgeler~~ 11 kişinin daha işkence sonucu öldüklerine ilişkin bilgi ve belgeler iletilildi. İnsan Hakları Derneği Genel Sekreteri Akın Birdal yaptığı açıklamada, ölüm olaylarıyla ilgili bilgilerin özellikle cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülerden ulaştığını bildirerek, bu yeni bilgilerin ışığında "işkence sonucu ölümler" raporunun yeniden düzenlendiğini söyledi.

y

--- Adana Cezaevi'ndeki baskıları ve içinde bulundukları insanlık dışı koşulları protesto eden 48 hükümlü ~~xxxxxx~~ Eskişehir Cezaevi'ne nakledildi. Cezaevleri Genel Müdürü Abdülkadir Genelioğlu, nakil olayını doğruladı ancak, naklin sebebinin, sözkonusu hükümlülerin yaptıkları açlık grevi olmadığını ileri sürdü.

~~Hatırlanacağı gibi Adana Cezaevi'ndeki siyasi hükümlüler son 1,5~~
~~xxxxxx içinde kötü cezaevi koşulları ve baskıları nedeniyle açlık grevi yapmak zorunda kalmışlardı.~~

SHP Adana Milletvekili Cüneyt Canver, ^{ise} Adalet Bakanı Oltan Sungurlu ile görüşerek olayın gerekçesini sordu. Bakan Sungurlu yanıtında, sürgünün sözkonusu olmadığını ileri sürerek, "durumdan memnun olmayanları naklediyoruz" dedi.

Hatırlanacağı gibi Adana Cezaevi'ndeki siyasi hükümlüler son 1,5 yıl içinde kötü cezaevi koşulları ⁿ ve baskıları ^{protesto etmek amacıyla} nedeniyle 3 kez açlık grevi yapmak zorunda kalmışlardı.

9 bin üyesi adına
 --- Petrol-İş Sendikası ~~xxx~~/ 57 işyerinde sürdürdüğü ~~xxxxxx~~
 grevlere ek olarak 18 Nisan günü 10 işyerinde daha greve çıkmaya
 hazırlanıyor. Söz konusu 10 işyerinde daha greve çıkılmasıyla
 Petrol-İş tarafından grevde bulunan işyeri sayısı 67'ye, işçi sayısı
 da 11 bine çıkacak. Bu arada grevlerin durumuyla ilgili bir açıklama
 yapan Petrol-İş Sendikası genel başkanı Nevdet Selvi, uyuşmazlık
~~kapsamı~~ kapsamındaki her işyeri için ayrı ayrı görüşmeye
 her an için hazır olduklarını söyledi. Selvi, KIPLAS ile yapacakları
 görüşmede her işyeri için bir işçi temsilcisiyle bir şube yönetici-
 sinin de hazır bulunması koşullarının, işveren sendikası tarafından
 kabul edilmediğini de Sözlerine ekledi.

Öte yandan Türkiye'nin en büyük altı ~~xx~~ otelinde sürdürülen
 toplu sözleşme görüşmeleri, uyuşmazlıkla sonuçlandı, Toleyis' ^{Genel} ~~ve~~ ~~yapa-~~

Başkanı yaptığı
~~xxx~~ açıklamada, büyük otellerde her an grev kararı alınabileceği,
bunun sorumlusunun da işverenler olduğunu söyledi.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

4 --- Amerikan Kongresi'ne bağlı komisyonların, Türkiye'ye verilecek askeri kredi miktarında ardarda kısıntı yapmaları üzerine, SHP Genel Başkanı Erdal İnönü, "Savunma İşbirliği Anlaşması tam bir fiyaskodur" dedi. SİA'nın artık hiçbir ~~miktar~~ önemini kalmadığını belirten İnönü, "Yardım tasarısı Amerikan yönetimi tarafından düzeltilmediği takdirde, Türkiye'deki NATO ~~m~~ üslerini kullanma imkanlarının, Amerikalılardan alınması gerekir." dedi.

İnönü bu açıklamayı, ~~Amerikan~~ Amerikan Kongresi'ne bağlı Avrupa ve Orta Doğu alt komisyonunun, Türkiye'ye verilecek kredi miktarını azaltmasından sonra, aynı kararın Dışişleri Komisyonu'nda da onaylanması üzerine yaptı. bu açıklamayı yaparken, Dışişleri yetkilileri ABD'nin uyarıldığını ~~ve~~ Temsilciler Meclisi Dışişleri Komisyonu, Reagan yönetiminin 800 milyon dolarlık yardım önerisini kabul etmeyip, bu miktarın 566 milyon dolara indirilmesini ~~karar verildi~~ ne karar verdi. vermiş bulunuyor.

+

10

--- "Mahkemeleriⁿ ihtiyacı ~~alan~~^{ve} mesleğin gereği" gibi ayrımcı gerek-
çelere dayanılarak ~~yargı~~ hakimlik mesleğine alınacaklar içinde
oranının yüzde 10'la
kadınların /sınırlı tutulması kararı, büyük tepkiyle karşılandı.

~~Ankara~~ Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencileri Meclis başkan-
lığına bir dilekçe vererek, kararı protesto ettiler. Hukuk fakültesi öğ-
rencileri, kadınların hakimliğe alınmalarını sınırlandıran kararı
savunduğu için Adalet Bakanı Altan Sungurlu'yu da protesto ettiler.
"Kadınların ikinci sınıf insan muamelesi görmesine yol açacak böyle
bu uygulamaya son verilmesini istiyoruz" dediler. [Bilindiği gibi
bir süre önce de İstanbul'da eşinden boğanmak isteyen ~~Buğra~~ bir kadın
kadınları aşağılayan sözlerle
Duruşma hakimi tarafından ~~hakarete uğramış~~ hakarete uğramış, tı. ~~Hakim~~
~~ayrım kadınları aşağılayan sözler~~ Kadınları aşağılayan
sözler eden hakim hakkında ise dava açılmış bulunuyor.

7

--- DYP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Meclis'in ikide bir, dükkamın kepenklerini^{kapatıldığı} kapatır gibi, kapatılırsa^{dışı yerde} ~~demokrasi~~ orada demokrasi olamayacağını ~~söylendi~~ ve herkesin kendi görevini yapması gerektiğini söyledi.

DYP'li bayanların katıldığı gönüllüler toplantısında konuşan ~~şir~~ yaptığı konuşmada Cindoruk, darbeler döneminin sona ermesi gerektiğini, bunun çağ dışı ve millete karşı olduğunu belirterek, "Mecbur kaldım, parlamentoyu kapattım" denemeyeceğini kaydetti. Cindoruk, Başbakan Özal'ın demokrasiye ilişkin sözlerini de eleştirdi ve "Özal'ın sözünü ettiği demokrasi Filipin Demokrasisidir, Türkiye buna layık değildir" dedi.

-----Sovyet lideri Gorbaçov'un cuma günü Prag'da yaptığı yeni barışçı öneriler tüm dünyada büyük bir ilgi ve ~~ve~~ olumlu yankı uyandırmaya devam ediyor.Gorbaçov,Avrupadaki orta menzilli Sovyet ve Amerikan füzelerinin kaldırılması için yürütülen görüşmelerde anlaşmaya varılmasını kolaylaştırmak için,bu görüşmelerden bağımsız olarak 500 ile bin kilometre arasında menzile sahip nükleer füzelerin kaldırılması için hemen görüşmelere başlanmasını önermişti.Sovyet lideri Gorbaçov ayrıca geleneksel ve taktik silahların önemli ölçüde azaltılması ~~ve daha sonra~~ ~~xx~~ için görüşmelere başlanmasını karara bağlamak üzere,33 Avrupa ülkesiyle Birleşik Amerika ve Kanada dışişleri bakanlarının bir konferans toplamalarını önerdi.SBKP Genel Sekreteri kimyasal silahların tamamen yasaklanması için uluslararası bir anlaşma imzalanması gereğine dikkat çekerek,bunun 1 yıl içinde yapılabileceğini kaydettikten sonra,Sovyet-

ler Birliğinin kimyasal silah üretimini durdurduğunu ve elindeki kimyasal silah stoklarını imha etmek üzere özel bir tesisin inşaatına başlandığını bildirdi. Gorbaçov, yürütölen ve başlanabilecek tüm görüşmelerin yerinde denetim de dahil, karşılıklı ve güvenli denetimi temel almasının zorunluluğuna da dikkat çekti.

---Sovyet liderinin çekoslovakya gezisi sırasında açıkladığı yeni öneriler özellikle Birleşik Amerika ve Batı Avrupada büyük ilgi uyandırdı. Amerikan Cumhurbaşkanı Regın, Los Encılıs'da yaptığı konuşmada, Sovyet tarafının orta menzilli füzeler konusunda görüşmeler devam ederken, kısa menzilli füzeler konusunda da görüşme önermesini sevindirici bulunduğunu söyledi ve "orta menzilli füzelerin kaldırılması konusunda Cenevre'de şimdi açık bir anlaşma olanağından sözedilebilir" dedi. Federal

Almanya Dışışleri Bakanı Genşer ise,Gorbaçov'un Prag önerileriyle,Batının her görüşüne ciddiyetle yaklaştığını ve sorunlara ~~güçs~~ çözüm için esnek bir tutum izlediğini ortaya koyduğunu söyledi.Genşer;Sovyet tarafının yeni önerilerini Batı ciddiyetle ele alıp yapıcı yaklaşım göstermelidir' dedi.Federal Almanya Dışışleri Bakanı Genşer basına verdiği demecinde,Sovyet önerisi doğrultusunda,orta menzilli füzeler olduğu gibi,operatif-taktik füzeler konusunda da ciddi görüşmelere başlanması,geleneksel silahlarda denge konusunun da hızla çözüme kavuşturulması gerektiğini kaydetti.İngiltere Dışışleri sözcüsü de,Gorbaçov'un,500 ile bin kilometre menzilli tüm nükleer füzelerin kaldırılması için görüşme önerisinin tüm NATO ülkelerince titizlikle ele alınıp değerlendirileceğini söyledi.

D

-----Batı Avrupa Birliği Kurul Başkanı, Fransız milletvekili Jan-Mari Karo, büyük bir heyetle yaptığı Sovyetler Birliği gezisinden sonraki açıklamasında, Gorbaçovun, orta menzilli füzelerle ilgili görüşmelerden bağımsız olarak operativ-taktik füzelerle ilgili olarak görüşme önerisini selamladı. Sovyet Parlamento grubunun çağrılısı olarak Sovyetleri gezen Belçika, İtalya, Lüksemburg, Hollanda ve Federal Almanyalı parlamenterlerden oluşan heyete başkanlık eden Karo, Gorbaçovun bu önerisinin, Batı Avrupa Birliğinin görüşlerine uygun olduğunu kaydetti. Federal Almanya sosyal-demokrat parti yönetim kurulu üyesi ve güvenlik sorunları sözcüsü Egon Bahr da, Gorbaçovun önerileriyle, Avrupada nükleer silahsızlanma yönünde bir dönüşüm perspektifinin netleştiğini söyledi. Partisinin son Sovyet önerilerinin gerçekleşmesi için çalışacağını bildiren İngiltere sosyal-demokratlarının lideri Deyvit Owen ise, operatif-taktik füzelerin yanı sıra, taktik nükleer silahlarla kimyasal silahların

da tamamen kaldırılması önerisinin de büyük önem taşıdığına kaydetti.

-----Sovyet lideri Mihail Gorbaçov, Prag'daki konuşmasında, Sovyetler Birliği'ndeki yenilenme sürecine de değindi. Ülkedeki bütün sınıflar ve katmanlarına, tüm Sovyet halkının bu sürece katılmasını ilkesel önemde bir ^{konu} husus olarak niteleyerek Gorbaçov, Sovyetler Birliği'ndeki yenilenme sürecinin dost ve müttefikleri tarafından desteklenmesinin memnuniyet verici olduğunu söyledi. Gorbaçov, söz konusu konuşmasında sosyalist ülkeler arasındaki işbirliği konusuna da eğilerek, bu ülkeler arasındaki politik ilişkiler sisteminin, eşitlik ve karşılıklı sorumluluk temelinde kurulabildiğini ve kurulması gerektiğini vurguladı. "Sosyalist dünyada kimsenin özel bir yer iddiasına ^h hakkı yoktur. Her partinin bağımsız olması, kendi halkı karşısında sorumlu olması, ülkenin gelişmesine ilişkin sorunlarını istediği gibi çözüme hakkı, tartışılmaz ilkelere'deyen Gorbaçov, şöyle devam etti: Öte yandan, her parti ve her ülke, ortak çıkarları ihmal ederek yalnız kendi çıkarla-

17

rını düşünürse, dost ve müttefiklerine saygısız davranırsa, onların çıkarlarını
da dikkate almazsa, sosyalist ülkeler topluluğunun başarılı olması imkansızlaşır.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

-----Birleşik Amerika Dışişleri Bakanı Corc Şults, resmi bir gezi için Moskovaya gitti. Pazartesi günü Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Şevardnadze ile görüşen Şultsun salı günü de SBKP Genel Sekreteri Gorbaçov ile bir görüşme yapacağı belirtiliyor. Amerikan dışişleri bakanı, Moskovaya hareket etmeden önceki açıklamasında, Moskovadaki resmi görüşmelerinde, ikili ilişkilerin yanı sıra, silah kontrolü konusunun ağırlık noktasını oluşturacağını söylemiş ve orta menzilli füzelerin kaldırılması konusundaki görüşmelerden bağımsız olarak, kısa menzilli füzelerle ilgili görüşmelere de başlanmasını öneren Gorbaçovun bu önerisini Amerikanın görüşmeye hazır olduğunu kaydetmişti. Belirtildiğine göre, dışişleri bakanı Şults, Amerikan Cumhurbaşkanı Reaganın Sovyet lideri Gorbaçova özel bir mesajını iletecek. Gözlemcilerin kanısına göre, Amerikan dışişleri bakanının Moskova gezisi, Amerikan tarafının şimdiye kadar

ileri sürdüğü istemlerinde ne kadar samimi olduğunu göstermesi için bir fırsat yaratıyor. Ancak bunun ne ölçüde kullanılacağı, ancak görüşmeler tamamlandıktan sonra belli olacak.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

-----Japonyada,kimi eyaletlerin belediye meclisleri ve valilik seçimlerinde
Liberal demokratik partininiki aydır uzaydaki MİR istasyonunda bulunan Sovyet
kozmonotları Romanenko ile Laveykin,cumartesi^{yi} pazar gününe bağlayan gece,
uzay boşluğuna çıkarak,Kvant adlı modülün istasyona tam kenetlenmesini sağladı.
3 saat 40 dakika kadar uzay boşluğunda kalan kozmonotlar,kenetlenme yerine tam
oturmayan Kvant modülünü istasyondan biraz uzaklaştırdılar ve iki uzay aracı-
nın tam kenetlenmesini ufak bir cismin engellediğini ortaya çıkardılar.Kozmonotl
lar bu cismi araçların arasından geçtikten sonra,yerden idareyle Kvant modülü
MİR istasyonuna tam kenetlendi.Böylece,MİR istasyonu,kozmonotları istasyona
götüren Soyuz-TM 2 uzay aracı ve Kvant modülünden oluşan bir bütün meydana
geldi.Uzaycılık tarihinde ilk kez,51 ton ağırlıkta ve 35 metre uzunlukta dev
bir uzay merkezi oluşmuş oldu.Bilindiği gibi,istasyona daha 4 araç kenetlenebi-
lecek.Sovyetler Birliği uzayda bilimsel araştırmaların yürütülebileceği ve
üretim yapılabileceği dev bir uzay kompleksi gerçekleştirmek istiyor.

"Hükümetin yeni bir antidemokratik girişimi "

~~Özal hükümetiyle~~

~~ANAP~~ ve ~~Özal~~ hükümeti tarafından, yüksek öğrenim gençliğinin cendereye alma amacıyla hazırlanan yasa tasarısı büyük tepkilere neden oluyor, dd.~~ANAP~~'lilarca hazırlanan teklife göre, mevcut öğrenci derneklerinin kapatılarak, yerine rektörlerin denetim ve gözetiminde yeni bir örgütlenmenin yaratılmasından söz konusu. Yüksek öğrenim gençliği ise, bu ~~tepeden inme~~ci, dayatmacı, antidemokratik tutumu ~~ise~~ haklı olarak protesto ediyor. Bu doğrultuda girişimlerini arttırmaya yöneliyor.

~~ANAP,~~
(Hükümet ne yapmak istiyor? Amacı nedir ? Gerçekten öğrencilerin örgütlenmesini mi savunuyor ?

Bu seruların yanıtını vermek için, kısaca da olsa, ~~söyle~~ bir geç-

mişi hatırlatmakta yarar var,dd.

Biliniyor, 12 Eylül darbecileri, iktidara el koyduklarında, 12 Eylül öncesinde ~~ortamın sorumluları~~ ortamın sorumluları arasında, yüksek öğrenim gençliğini, onların ülkenin ve kendi sorunlarının çözümü için verdikleri mücadeleleri de gösteriyorlardı. Bu yönde 12 Eylül'ün ilk ^{indir} ~~günlerinden~~ başlayarak, yüksek öğrenim gençliğini hedefleyen sistemli bir kampanya yürütüldü. ~~Yalnız ileri bilinçli, aktif öğrencilerin üniversitelerden atılması ile yetinilmedi. Üniversitelerin kendisi YÖK'ün tüm öğrenci örgütlenmelerine son verildi. Yüksek öğrenim gençliğinin örgütlenmesine, kendi sorunlarının çözümü için davranmasına olanaklar hizmet eden tüm olanaklar ortadan kaldırıldı. 12 Eylül Üniversiteler YÖK'ün sultanı altına sokulurken, öğrenim gençliği hedefleyen amansız bir depolitizasyon, kültürsüzleşme politikası izlendi. Hak aramak, bu amaçla bir araya gelmek suç ilan~~

edildi.

Ama yine de, köklü bir geleneğin devamcısı olan günümüzün Üniversite gençliği, bu olumsuz rüzgarlara göğüs gerebildi. İğne deliğinden geçercesine, iyice antidemokratik kılınmış keyfî yasaların varlığına rağmen, öğrenci derneklerini kurmayı başardı. Hak arama mücadelesini örgütlü kılmak için önemli adımlar attı.

Bunun kolay olmadığı^{na} da kamuoyunun çok iyi bilmektedir. Dernek ~~ru~~ kurmak isteyen yüksek öğrenim gençlerinin hedef oldukları baskılar, karşılaştıkları yasal ve keyfî engellemeler saymakla bitmez. Hükümetin ve yandaşlarının öğrenci gençliğin örgütlü mücadelesine çabalarına karşı yürüttükleri psikolojik savaş/karalama kampanyaları da psikolojik savaş türünden ~~ışın~~casasıydı. ~~hükümetin~~ bir de amansız bir karalama kampanyası yürüttüler.

Herşeye karşın, öğrenci dernekleri, yalnızca büyük üniversite merkezlerinde değil, birçok Anadolu üniversitesinde de kuruldu.

Gerçi
Birçok derneğin kuruluş işlemlerine^{da} tamamlanmasına izin verilmiyor,
bir kısmı (yasal olarak işlemlerini tamamlamış olmasına karşın,
yetkili makamlar tarafından tanınmıyor. Kurulu olanların, yasal
faaliyetlerini sürdürmeleri, ^{genişletmeleri} ~~and~~keyfi uygulamalarla engelleniyor.
~~Ama, varolan örgütlenmeler, varılmak istenen amaçla kıyaslandığında~~
Derneklerin çıkarlarını temsil ettikleri geniş öğrenci kesimine
ulaşmaları, onları üye yapmaları, her yolla destekleniyor.

Ama, varolan örgütlenmeler, varılmak istenen amaçla kıyaslan-
dığında ne kadar zayıf olursa olsun, üye sayıları ⁿⁱ ~~ne kadar~~ kısıtla
ve üniversite camiasında
artırmaları ne kadar engellenirse engellensin, kamuda, yüksek
öğrenim gençliğinin sözcüleri olarak haklı bir kabul görmüşlerdir.
Ve bunu, temsil ettikleri geniş yüksek öğrenim ~~kamusal~~ gençliği-
nin en yakıcı sorunları çerçevesinde ısrarlı, özverili bir çaba
yürütmelerine, tüm üniversite gençliğini, tüm üniversite camiasını
ilgilendiren ortak sorunları öne çıkarmalarını, bunların kamuya
~~malî ve mesleki~~

male edilmesi ^{ya da} için yaratıcı çalışmalar geliştirmelerine berçludur-
lar.

İşte tam da bu aşamada, öğrenci derneklerinin meşruiyetlerini kabul ettirerek, geniş öğrenci kesimleri ile birleşmeye, bu sayede daha etkili çalışmalar yapmaya yöneldikleri bu noktada, hükümet hareketine geçmiştir, ANAP'lı milletvekillerine hazırlattığı yasa tasarısı ile harekete geçmiştir. Amaç açıktır: Amaç, engellenemeyen yüksek öğrenim gençliğinin engellenemeyen örgütlenme ve mücadele çabalarını kendi denetimine almak, güdümlü bir örgütlenme yaratmak, bu başari lamasa bile, varolan örgütlü mücadeleyi sekteye uğratmak, dinamitlemektir. Amaç, örgütlenme sorunları. Bununla bağlı olan bir diğer amaç da, örgütlenme sorunlarını tartışmayı bir ölçüde aşan, ve yurt sorunları, 44. madde, vizeler ve sınıf geçme yönetmeliği, paralı eğitim gibi ve başka bir dizi

yakıcı, tüm gençliği ilgilendiren sorunlarda yeni adımlar atmaya
hazırlanan örgütlü gençlik hareketini salt örgütlenme sorunları ile
meşgul etmektedir. Y. ÖK ile, ardındaki Evren- Özal yönetimi ile tüm
yüksek öğrenim gençliğini karşı ~~karşı~~ karşıya getiren canalcı
konuları gündemden kaldırarak, yerine hükümet ve ~~x~~ bağlı güçlerle
~~der~~ öğrenci derneklerini karşı ~~karşı~~ karşıya bırakan konuları
ertaya atmak, dernekleri geniş öğrenci kesimlerinde yalıtılmaktır.
Ama
yüksek öğrenim gençliğinin örgütlü kesimleri, ~~bu konuları~~ bu
hesapları görecektir ve asmanın yollarını bulacak kadar deneyimlidir.
Kuşku yok ki, öğrenci dernekleri, varlık nedenlerini, yüzbinlerce
~~yüksek~~ üniversite ve yüksek okul öğrencisinin sorunlarında bulmak-
tadır. Ve bu sorunların çözümü için, yüksek öğrenim gençlerin bu sorun-
ların çözümüne katılımı için varlıklarını korumak istemektedirler.
Kamuya bunu ~~da anlatmasını~~ ~~göstermesini~~ bileceklerdir.

~~Kamuya bu bilgileri anlatmasını~~ Öğrenci dernekleri, kamuya bunu da anlatmasını bileceklerdir.

Öte yandan, ~~örgüt~~ örgütlü gençlik hareketi, hükümetin bu tepeden inme ci güdümlü hareketler yaratma girişimine karşı mücadele de ~~benzer~~ ~~benzer~~ yalnız kalmamalıdır. Tüm demokrasi güçleri, tüm demokra- tik kuruluşlar, sendikalar onların yanında yer almalıdır.

Çünkü

Hükümetin, ANAP'ın öğrenci derneklerini hedef alan antidemokratik girişimi, gerçekte, tüm dernekleri, tüm yığinsal örgütlenmeleri, ~~xx~~ hedef almaktadır. Ve, ~~halkın çözümlerini~~ ~~xx~~ hangi toplumsal kesimden olursa olsun, yığınların kendi sorunlarının çözümü için ~~çözümünde katılmalarını amaçlayan~~

kendi istemleri temelinde bir araya gelmesini, ~~ve~~ ~~ve~~ sorunlarının çözümüne katılma ~~ve~~ ~~ve~~ öngören her girişimi, kendi denetimi altında almaya, ~~her~~ ~~her~~ faaliyetini, her adımını milimi milimine devlet tarafından belirlenmesini

hükümetin denetimine almayı, bu örgütlenmelerin her faaliyetinin, her adımının milimi miliminde ^{şeydeliktir} ~~devletin tarafından~~ belirlenmesini sağlamayı amaçlayan antidemokratik zihniyetin bir ürünüdür.

Oysa, demokratik toplumlarda, demokrasilerde, ~~devletin~~ yurttaşlar çıkarlarını savunabilmek ve görüşlerini açıklayabilmek için özgürce derneklerde ve benzeri örgütlerde bir araya gelebilmelidir.

Bunlar hiç bir yasa ile sınırlanmamalı, özgürce, temsil ettikleri üyelerin çıkarları ve istemleri derhastusunda özgürce faaliyet yürütmelidirler. Devlet, bu yığın örgütlerinin çalışmalarına ve işlerine hiçbir karışmada bulunmamalıdır.

^{Açıklık} ~~İste~~, demokratik bir ortam için, demokratik bir toplum için vazgeçilmez olan bu istemler, bugün öğrenci dernekleri ile, tüm ^{ve derneklerin} öteki toplumsal örgütlenmeler arasında, hükümetin ~~x~~ antidemokratik girişimine karşı çıkışta ortak noktayı ^{de} oluşturmaktadır.

~~Hükümetin~~

İstediği temellerde örgütlü gençlik hareketi bu temellerde kazanımlarını koruyup geliştirebilir; Çıkarlarını savunduğu geniş gençlik yığınlarının yakıcı istemlerini başa alan, yapıcı ve esnek bir anlayışla haklılığını kamuya kanıtlayabilir; Öğrenci derneklerini yalıtılmayı amaçlayan hükümetin oyunlarını bezup, ~~aslına döndürülen~~ geniş gençlik kesimlerinin ve kamunun desteğini kazanabilir!

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

(1)

TKP'nin Sesi

13 Nisan 1987 Ali.

Yazı:

Gorbaçov'un yeni önerileri ve Şultsun Moskova gezisi

D.D.Amerikan ~~Çukukhaşkan~~ Dışışleri Bakanı Moskovada.Sovyet hükümetinin çağrılısı olarak Corc Şults Sovyetler Birliğine gitti.Pazartesi günü Sovyet dışışleri bakanı Şevardnadzeyle ilk görüşmesini yaptı.Salı günü Gorbaçov ile görüşüyor.Sovyet liderinin 28 Şubatta yaptığı öneri üzerine Cenevrede,Arupadaki orta menzilli füzelerin kaldırılması için görüşmeler yürütülürken ve dünya kamuoyunun dikkatleri bu kıtadaki atom gücünün azaltılması konusu üzerinde yoğunlaşmışken Amerikan dışışleri bakanının Moskovaya gitmesi,hiç kuşku yok ki,önemli bir gelişmedir.Kaldı ki,bu gezideniki gün önce Sovyet lideri Gorbaçovun,söz konusu

görüşmelerde anlaşmaya varılmasını kolaylaştırmak için bir dizi yeni öneride bulunması, bu gezinin önemini daha artırdı. Batıda 'Sıfır çözüm' adı verilen, Avrupadaki Sovyet ve Amerikan orta menzilli füzelerinin kaldırılması konusu yaklaşık ~~iki~~ bir buçuk aydır, üzerinde en çok konuşulan konu durumunda ~~Reykjavik~~ ^{İsli}teki Amerikan-Sovyet zirvesine Sovyet tarafının getirdiği önerileri üzerine Regin ile Gorbaçovun vardıkları mutabakattan Amerikan tarafının ~~denha~~ ^{sonra} kaçmasından sonra, Batıda şöyle bir görüş hızla ön plana sürülmüştü: Eğer Sovyet tarafı, orta menzilli füzeler konusunu, örneğin stratejik silahlar ve uzay silahları konusundan ayırıp, yalnız orta menzilli füzelerin kaldırılması için görüşmeye yanaşırsa, ~~çözümü~~ ^{dw} olanaklı ~~olduğu~~ ^{işle} söylenmişti. Sovyetler Birliği bu görüşe de yapıcı bir yaklaşım göstererek, 28 Şubat günü, yalnız orta men-

zilli füzeler konusunun ele alınması önerisiyle ortaya çıkınca, Cenevre'deki görüşmeler çerçevesinde konu yeniden canlılık kazandı. Dünya kamuoyu ve tüm halklar, Avrupanın atom silahlarından arındırılması yolunda ciddi bir adım atılması olasılığının artmasını selamladı. Ama bu kez, Batı~~da~~, yalnız orta menzilli füzelerin ele alınmasının uygun olmadığını ileri sürmeye başladı. Kimileri, orta menzillilerin yanısıra, kısa menzilli füzelerin kaldırılmasının da görüşülmesi gerektiğini söyler oldu. Kimileri ise, bunun da yeterli olmadığını, geleneksel silahlarla ilgili görüşmelerin de, ötekilere paralel olarak başlatılması gerektiğini öne sürdü. Orta menzilli füzelerin kaldırılması görüşmelerinde yine zorluklar ortaya çıkmaya başlamıştı. İşte bu durumu değerlendiren Sovyet yönetimi, orta menzilli füzeler konusunda anlaşmaya varılmasını kolaylaştırmak üzere yeni bir girişimde bulundu. SBKP Genel Sekreteri Gor-

baçov, 10 Nisan günü Prag'daki konuşmasında Batının her iki istemine de yapıcı bir yanıt verdi. Bir yandan kısa menzilli füzelerle ilgili görüşmelere de hemen başlanmasını önerirken, geleneksel silah konusunda da Helsinki Konferansına katılan 35 devletin dışişleri bakanlarının konferans toplanmasını önerdi.

Bu durumda ilk akla gelen, Avrupada nükleer silahtan arındırılma yolunda somut adım atılması için hiçbir nesnel engelin bulunmadığı. Ama D.D. nesnel engel olmaması, ne yazık ki, ^{tekelciliğe} ~~ilke de~~ belirleyici olmuyor. Şimdiye ~~kad~~ kadarki gelişmeler gösteriyor ki, ^{kesacısı püskülü 17. miter şevkisi.} ~~ş~~übjektif çıkar ve görüşler bazen ağır basıyor. Nitekim Amerikan yönetiminin ve özellikle de Amerikan savaş sanayii kompleksinin dayatmaları, şimdiye kadar silahtan arındırılmaya geçilmesi için birçok fırsatın kaçırılmasına neden oldu. Acaba Amerikan dışişleri bakanı Moskova gezisinde yeni Sovyet önerilerine yapıcı bir

yanıt getirecek mi?Yoksa,yeni bir koşulla mı ortaya çıkacak?Sovyet li-
derinin Pragdaki açıklamasında,kimyasal silah üretiminin Sovyetler Bir-
liğince durdurulmuş olduğunu ve elindeki bu tür silah stoklarını imha
etmek için özel bir tesisin inşaatına başlanmış olduğunu bildirmesi,
kimyasal silahların tamamen yasaklanması için uluslararası bir anlaşma
önermiş olması,dünyanın değişik bölgelerinde nükleer ve kimyasal silah-
lardan arındırılmış bölgeler oluşturulmasının,bu arada Demokratik Alman
Cumhuriyetinin,Çekoslovakya ile birlikte önerdiği gibi,NATO ile Varşo-
va Antlaşmasının kesiştiği sınır hattı boyunca atomsuz koridor oluşt-
rulmasının önemini vurgulaması,hiç kuşku yok ki,Çorc Şultsun olumlu
bir yaklaşım getirmesi için önemli bir ortam yaratıyor.Bu olgu,bir baş-
ka açıdan da geçerlidir.Amerikanın müttefikleri,Sovyetlerin esnek ve

yapıcı tutumu karşısında, Beyaz Sarayın da benzeri bir tutum alması için Vaşington üzerinde baskı yapmanın gerekli olduğunu giderek daha iyi anlamaya başlıyor. Özellikle Amerikan Pörşing-2 ve Kruyz füzelerini bulduğu ülkelerde kamuoyunun eylemleri sonucu, bu ülkelerin hükümetleri, ülkenin güvenlik çıkarları doğrultusunda hareket temek durumunda kalıyor. Bunun etkisiz kalacağını düşünmek gerçekçi olmaz. Amerikan yönetimi üzerinde barışçı baskı artışı ölçüde, dünya halklarının çıkarlarına uygun düşen Sovyet önerileri doğrultusunda bir çözüme ulaşma olanağı da artacaktır. Artık hiçbir parti, hiçbir demokratik örgüt ve hiçkimse, kenarda duramaz. Yeni Sovyet önerilerinin yeni bir fırsat yarattıysa, bu fırsatın kullanılması için halkların sesini duyurması, belirleyici etmen olacaktır.

Amerikan kongresinde, Türkiye için ayrılması gereken askeri yardımın miktarı makas üzerine makas yiyor. ~~SİA~~ Önce Ragan yönetimi öneriyor. Ardından bu miktar, her bir komisyonda biraz daha kesiliyor. Sonuçta ortaya başta sözü edilen miktarla kıyaslanmayacak ölçüde düşük bir askeri yardım çıkıyor. Bu öylesine bilinen bir gelişme ki, geçenlerde bir Amerikalı yetkili, ~~Türklerin maksatlıdır~~, "her seferinde böyle oluyor, "Türkler nasıl olsa buna alıştılar" türünden ~~bir~~ sözler ^{vermektedir} edebiliyordu. ^{Sarıferahlıydı.}

Ama bu kez bu daha da göze batıyor ? Neden ? Çünkü Özal hükümeti, SİA anlaşmasını, içinde Amerikan yönetiminin gayret sarfedeceğine ilişkin vaatlerinden başka birşey yer almayan bir ek mektuba dayanarak, SİA'na imzaladı. ~~Yeksa imzalamadı mı ?~~

^{Ama şimdi}
~~Yeksa imzalamadı mı , diye soruyoruz ,dd, çünkü verilen~~ kamuoyuna yansıyan bilgilere göre, başbakan Özal, Amerikan kongresinde askeri

yardımların kısılması ~~üzzerinax~~ ve koşullara bağlanması üzerine, ABD büyükelçisiyle görüşmüş. Bu arada, hükümet, kongredeki gelişmeler sonuçlanıncaya kadar SİA' ~~na~~ ek mektubunun Bakanlar Kurulunda görüşülmemesini kararlaştırmış.

= Ama Neli
Elbette SİA' imzalanmış durumda. Hükümet ise, ek mektubu onaylamayı geciktirerek ne yapabilir ki? Ek mektupta, Amerikan yönetiminin vaatlerinden başka hiçbir şey yok. Kaldı ki, değerli dinleyiciler, ~~SİA~~ ek mektup ^{bu mektup} onaylansın onaylanmasın, SİA ~~sürreklax~~ hep yürürlükte kaldı, işlemeye devam etti.

Bu hayede Amerika, Türkiye topraklarında elde ettiği ~~kayalaskerlik~~ askeri kolaylıkları kullanmayı sürdürmekle kalmadı, ^{bu yolda} yeni yeni adımlar da attı.

Bunun son örneğini, SİA'nın uzatıldığı günlerde, sessiz sedasız imzalan ^{da} 16 adet teknik anlaşmada ^{da} görebiliriz.

Nedir bu 16 Teknik anlaşma? Daha doğrusu "teknik uygulama anlaşması" ?

Bu konu üzerinde biraz bilgi verelim:

Bilindiği gibi, 29 Kasım 1982'de, Brüksel'de ABD ile Türkiye arasında "uyum belgesi " imzalandı. Bu belgeye göre, ABD Doğu Anadolu'da Muş ve Batman'da iki yeni üs kurmayı, ayrıca dokuz üs ve askeri havalanının uçak pistlerini uzatmayı, genişletmeyi öngörüyordu.

Bu yönde bir hayli ileri adımlar atılmıştır. Gerekli ~~istik~~ istiklak-ler yapılmış, köylüler topraklarından edilmiş, inşaat çalışmalarına hız kazandırılmıştır. Bilindiği Hatırlanacağı gibi, gerek Muş, gerekse Batman'da kurulacak olan bu üslerin, Amerikan çevik kuvvetlerinin bölgeye yönelik müdahalesinde kullanılacağını, Amerikan yetkilileri tarafından defalarca açıklanmıştı. Hatta Evren'de, de, gazetecilere bu tesislerin "yabancılar tarafından 24 ya da 48 saatliğine kullanılmasında bir sakınca görmediklerini" (1985 yılında açıklanmış) belirtmişti.

Şimdi sessiz sedasız imzalanan ~~teknik~~ ~~teknik~~ anlaşmalar uyarınca da, bir gerginlik anında Amerikan hava kuvvetlerinin ineceği bu askeri ^{La}havalanlarında, bomba, cephane ve yakıt depolanması, savaş uçaklarının hızlı kalkışı için pistlerin geliştirilmesi, hangar yapımı, üslerin su ve elektrik denanımlarının iyileştirilmesi gibi bir dizi yeni önlem öngörülüyor. Bu çerçevede, destek, ulaştırma, haberleşme, inşaat, işgücü ve çalışma grupları gibi konular, söz konusu teknik anlaşmalar ile ayrı ayrı düzenleniyor.

Teknik anlaşmalar arasında "güvenlik kasaları ~~denilen~~ ~~denilen~~ , savaş uçaklarıyla nükleer bombaların birlikte tutulacağı ~~yer~~ ~~yer~~ altı hangarları ~~denilen~~ ~~denilen~~ nin yapımı da yer alıyor.

İşin ciddiyetini gösteren, kimi başka haberlerde basına sızmıştır, dd. Örneğin bu teknik uygulamak anlaşmaları uyarınca, başta İncirlik olmak üzere, ülkemizdeki bazı Amerikan tesislerinde kan konservelerinin ~~denilen~~ ~~denilen~~

depolanması söz konusu. Buna bağlı olarak, Adana'daki İncirlik Amerikan üssünde bir acil tıp merkezi'nin kurulacağı ve bu merkez için Amerikan bütçesinden 1 milyon 150 bin dolar ödenek ayrıldığı da bildiriliyor. Çeşitli kaynaklar ayrıca, ABD ile imzalanan teknik anlaşmalar ^{da} Türkiye'deki tahıl stoklarının , gerektiğinde Amerikan silahlı kuvvetlerinin gıda ^{bakımından} ~~açısından~~ desteklenmesi amacıyla kullanılabilmesinin öngörüldüğünü de belirtiyorlar.

Görüldüğü gibi dd, Amerika Türkiye'den almış oldukları ile yetinmemekte, sürekli olarak kendisinin bölgedeki hegemonyacı, savaşçı amaçlarına hizmet edecek yeni yönü olanaklara kavuşmaktadır.

~~Türkiyeye~~ Bunlar bilinenler, kamuoyuna yansıyanlar. ~~Ama bun kadar~~ ~~çok~~ Ama bunlar bile, Türkiye'nin nasıl tehlikeli amaçlara alet edilmekte olduğunu yeterince kanıtlamaktadır.

Durum böyleyken, ~~Özal'ın~~ ^{Özal} muhalefetin, kamuoyunun istemine rağmen, Özal, "SİA'nı ⁿ meclise getirilmesine gerek yok" diye konuşmaktadır. ~~SİA'nın~~ ^{Öte yandan} ~~Özal'ın~~ ^{Özal} daha önce, SİA'nın hakkında meclise bilgi verilmesini istemiş olan SHP'nin genel başkanı İnönü ise, Amerikan kongresindeki gelişmeler üzerine, böyle devam etmesi durumunda, ~~ülkenin~~ ^{ülserin} Amerika'ya kapatılması gerektiğini açıklamış bulunmaktadır.

Gerçekte değerli dinleyiciler, SİA konusunda, neler olup bittiği konusunda kamuoyu yeterince bilgilendirilmiş, aydınlanmış/durumda değildir. Ortada, Amerikan yönetiminin ~~vaat~~hiçbir güvenceye dayanmayan vaatlerini içers/ek mektuptan başka hiçbir şey yoktur. En başta, 1980'de beş kişilik cunta tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiş olan SİA'nın ana belgesi kamuoyunun meçhulüdür. Bu anlaşmanın 100 sayfa olduğu daha önce Amerikan dışişleri bakanlığı yetkililerince açıklan-

bu durumda, tartışma iki nitelik, bu vankin gencleşip gencleşmeyeceği gerçesini anamlıdır. Kaldı öyle,

mişti. Ama Türkiye'de açıklanmış olan bölümü yalnızca otuz üç sayfadır. Yani anlaşma ana metninin üçte ikisi ~~gizli~~ kamuoyundan gizli tutulmaktadır. Ayrıca , yine kamuoyundan, meclisten gizli tutulan ek protokoller ~~de~~ vardır .

Şimdi bunlar bilinmeden, SİA'nın Türkiye'ye neler ~~getirdiği~~ ^{nasıl} mal olduğu yeterince değerlendirilebilir mi ? Bunlar bilinmeden, SİA tartışmasının, Amerikan yönetimi ~~hiç~~ ^{hiç} te rahatsız etmediği anlaşılan, Türkiye'ye verilecek ~~yardım~~ ^{yardım} miktarı çerçevesinden kurtarılabilmesi düşünülebilir mi ?

Ne yazık ki, SİA'nın ~~ülkemize~~ ^{ülkemize} neler ~~getirdiği~~ ^{getirdiği} şimdiye kadar daha çok, Amerikan ~~hükümetinin~~ ^{hükümetinin} yönetiminin Türkiye'ye neler verip vermediği ~~neleri~~ ^{neleri} verip neleri veremeyeceği üzerinde duruldu. Türkiye'nin neleri yitirdiği, ne ~~gibi~~ ^{gibi} (riskler, altına girdiği konusu gölgede kaldı. Bu da gerek Amerikan yönetim~~e~~ ^e, gerekse de Evren-Özal yönetimine ~~iskedikli~~ ^{iskedikli}

birhayli geniş manevra olanağı sağladı.

Oysa, Ne yapılacağı, nasıl bir tutum ~~alınacağı~~ alınacağı, en sağlıklı olarak SİA'nın, ek ~~pretokellerinin~~ ve bağlı anlaşmaların kamuoyunca bilinmesi ile kararlaştırılabilir.

Şimdiye kadarki uygulamaların sonuçlarına bakarak, bu anlaşmanın, halkımızın, ülkemizin, bölge ve dünya barışının yararına olmadığını söyleyen biz komünistler, diyoruz ki, ^{şu cümle} ABD ile imzalanan SİA'nın içeriği kamuoyuna açıklanmalıdır, hiçbir ~~gizli~~ ^{gizli} ~~gizli~~ ^{gizli} saklısı kalmamalıdır.

Açıklansın ki, kamuoyu, Türkiye halkı bu anlaşmaları kabul edip kendisi etmeyeceğine ~~da~~ karar verebilsin. ~~Amerikan kongresinin~~ ^{Kendi} yazgısını yakından ilgilendiren bu anlaşma hakkında, Amerikan kongresinin koridorlarından sızan bilgilerle ~~yeterli~~ ^{yeterli} ~~yeterli~~ ^{yeterli} yetinmek durumundan kurtulabilsin.

TRD

(7)

13.4.82

KOMSOMOL TARTIŞIYOR

4 - - - - D.D./15 Nisanda Moskova'da Sovyetler Birliği komünist gençlik örgütü Komsomol'un kongresi başlıyor. Sovyetler Birliği'ndeki tüm yeni gelişmeler gibi, Komsomol'un yaklaşmakta olan kongresi de dünya gençliğinin ilgisini çekiyor. Şimdi size, Alman Komünist Partisi Merkez Organı Unzere Tsayt gazetesinin 9 Nisan sayısında yer alan Komsomol MK üyesi ve sekreteri Nikolay Paltsev ile yapılmış bir söyleyişi aktaracağız. Komsomol'daki gelişmeleri, kongre öncesinde, bakalım bu komsomol yöneticisi nasıl anlatıyor?

fttt Soru: Komsomol kongresi de yenilenme sürecinin damgasını taşıyacak. Gözlemciler, Sovyet gençliği bu kongreden neler bekleyebilir?

y - - - - Nikolay Paltsev: Kongre, toplumumuzun yenilenmesinin ihtiyaçları ve yükümlülüklerine ilişkin olarak çalışmalarımızın ve programımızın ciddi biçimde gözden geçirileceği bir forum olacak. Sovyet gençliğinin en iyi kesimleri arasında Komsomol'un otoritesini artırmak için mücadele

~~xxxx~~ etmek zorundayız.

Seru: Komsomol'un şimdiye kadar yenilenmenin öncüleri arasında sayıldığını söylemek doğru mudur?

Nikolay Palssev: Bu alandaki en büyük zorluk, bizzat kendimiziz, ~~yani~~ buna Komsomol yönetimi de dahildir. Hala durgunluk döneminin dogmatik uygulamalarının etkisi altında bulunuyoruz. Bunlar da ilerlemimizi frenliyor. Ancak değişim sürecinin Komsomol'u hiçbir şekilde etkilemediğini söylemek de doğru değildir. Fakat şunu belirtmek gerekir: Yenilenme, herşeyi yeniden düşünme süreci, çok karmaşık. Biz bunu gerçekleştiriyoruz, fakat büyük görültülerle, büyük belgilerle değil. Bununla ilgili olarak yoğun tartışmalar yapılıyor. Bu tartışmalardan gerçekçi bir eylem programı çıkacak. Şunu hiç çekinmeden ve açıkça söyleyebilirim: Gençlik örgütünün ezici çoğunluğu 27. Kongre kararlarını destekliyor. Bu ise onun yenilenmenin en önünde yürüme kararlılığını göstermektedir.

Soru: Seçimler nasıl olacak? Bu konu ülkenizde yoğun tartışılmakta.

Nikolay Paltsev: Belki de en çok bizde ^{genelikle örgütünde} tartışılıyor diyebilirim. ^{Temel örgütlerdeki} Yoğun bir seçim, hesap verme dönemi geride bırakmış bulunuyoruz. Politik faaliyetin hissedilir biçimde yükseldiğine, söz alma isteğinin çok arttığına, yönetime ve kararlara katılma sorumluluğunun bilincine varıldığına tanık olduk. Birçok alanda, bu arada yayınlarda açık tartışma yapıldı. Bunun olumsuz bazı yanları da oldu. Çünkü hiç de az sayıda olmayan insan, bunlar arasında yetişkinler de vardır, tartışmaya hazır değildi. Bunlar gençliği, yanlış değerlendiriyorlar. Artık o dönemler bitti. Şimdi gençlik farklı görüşler savunsa da ~~kendisi~~ konuşuyor, diyalog arıyor.

Soru: Bu da herhalde geçmişteki yanlışların sonucu, değil mi?

Nikolay Paltsev: Elbette, gençlik örgütünde de yıllarca yanlış yöntemler egemen oldu. Yasaklar, öğretmen edasındaki monologlar. O yüzdendir ki biz şimdi yeniye hayata geçirmekte zorluklarla karşılaşmaktayız. Komsomol'un birçok yönetim organı, ^{sadece} bu yüzden geçmişte otoritesini

yitirmiştir. Gençlikteki nitel değişiklikler dikkate alınmamıştır. Oysa gençliğin öğrenim düzeyi, değer yargıları değişti. Gençlik, ülkemizde başka bir gençlik olmuştur. Bu gençlik, güven ve sorumluluk istiyor, buna bağlı olarak kendi görüşlerini ortaya koyuyor, daha fazla bağımsızlık arıyor. Gençliğimiz, ~~kaz~~ çözümlerine katılmak istediği sorunlara cesur yaklaşımlar bekliyor. Komsomol'un geçmişinde olmadığı kadar yoğun tartışmalarda, geride bıraktığımız dönem içinde bütün bunlardan sonuç çıkarıldı.

Soru: Bütün bunlar kongre hazırlıklarına nasıl yansıdı?

Nikolay Paltsev: Birkaç örnek vermek istiyorum. Komsomol yönetimlerine ~~bir~~ birçok yerde sayısız aday ~~gösterildi~~ talip oldu. ^{Bu} örgütümüzün tarihinde ilk kez görülen bir şeydir: 19 yöre komitesi sekreteri yeniden seçilmedi. Eskiden olsaydı, bir tanesi bile ~~x~~ yeniden seçilemeze, olay ^{Merkez konutuna} ~~Ma'mize~~ getirilirdi. Bunun yanı sıra 3bin 300 komsomol komitesi, ^{Yerel basından} çalışmalarını ⁱⁿ

yetersiz" olarak değerlendirildi. Bu oran, eskisiyle karşılaştırılırsa, 10 kat daha fazladır.

Soru: Gelecekte seçimler nasıl olacak?

Nikolay Paltsev: Gelecekte de yönetim organlarına sayısız aday talip olması uygulaması sürecektir. Seçimler gizli ya da açık olabilir. Bu, yaklaşan kongremiz için de geçerlidir.

D.D., ^{genel başkan} 15 Nisan 1987'de başlayacak olan Leninci Komsomol'un kongresi öncesinde Alman Komünist Partisi merkez organı Uzere Tsayt gazetesi nin ^{merkez komitesi} Komsomol MK sekreteri Nikolay Paltsev ile yaptığı söyleşiği dinlediniz.

TÜRKİYE SOSYAL FAKİH ARAŞTIRMA VAKFI